

6. az alapszabályok 17. §-ában foglalt és előbb meg nem jelölt tárgyak.

Az Országos Erdészeti-Egyesület összes tagjait, valamint a hazai erdőgazdaság iránt érdeklődő ügybarátokat is tisztelettel felkérem, hogy az egyesület ezen közgyűlésén minél számosabban megjelenni s becses közreműködésökkel az okszerű erdőgazdaság terjesztésére irányzott társulati munkáságunkat támogatni szíveskedjenek.

Budapest, 1878. októberhó 30-án.

Tisza Lajos, s. k.,
elnök.

A f. évi erdőőri szakvizsgák.

I. Budapestben.

Az erdőőri szakvizsga Budapestben, a nmlg. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium rendelete folytán, ez idén októberhó 15-én tartatott meg Székely Mihály akad. tanár elnökelete alatt s Roller Adolf erdőmester és Uray Bódog raktárgondnok, mint vizsgáló biztosok, közreműködése mellett.

A vizsga letételére 9 folyamodónak adatott engedély, azonban kettő visszalépvén, csak heten állottak elő, kik közül 1 az államkincstárnál, 6 pedig magán uradalmaknál áll alkalmazásban.

Írásbeli kidolgozásra a következő kérdések adattak fel:

1. Egy bükkvágásban az erdővéd felügyelete alatt 25 munkás dolgozik egy héten át. Adva van a köbméterenkénti munkabér s az is, hogy egy munkás naponta hány köbmétert készít. Kimutatás készítendő és terjesztendő be arról, hogy az egész hét alatt egy-egy munkás mennyi tűzifát állít ki s mennyit kap ezen egész heti munkájáért, — mennyit állítanak

ki összesen, s mily munkabér-összeg lesz ezért egészben kifizetendő?

2. Hogyan kell felvenni egy erdőkárt, a hol a tettes rajtaéretett, s miként kell azt bejelenteni?

3. Hogyan kell megbecsülni a kárt és kipuhatolni annak pénzértékét, ha vastag fa idegenített el?

A szóbeli kérdések tulnyomó részben szintén az erdővédelem és erdei munkák köréből vétettek, s az ezekre adott feleletek és az írásbeli dolgozatok eredményének egybevetésével a 7 vizsgajelölt közül az erdőőri szakszolgálatra 5 jól alkalmasnak, 2 pedig kielégítően alkalmasnak találtatott. E szerint a vizsgát általában jó közepes eredménynek lehet mondani, s örömmel tapasztalta a vizsgáló bizottság, hogy a jelöltek komoly törekvéssel igyekeztek a vizsgára előkészülni s ehhez képest a feladott kérdések legtöbbször eléggé biztosan és értelmesen feleltek. Jó és örvendetes jelenség, hogy ők maguk is kiváló sulyt fektetnek ezen vizsgákra.

A jelöltek legnagyobb részének feleletéből észrevehető az is, hogy vizsgára készüléskor alatt a Bedő-féle „Erdőőr“ című könyvet szorgalommal tanulmányozták. Ezt helyesen is cselekedték, mert részünkről tüzetesen ismervén ezen pályaköszoruzott derék munkát, melyet különben a bíráló bizottság annak idején a pályadíjra „kitüntetéssel“ talál térdemesnek s melyhez e nemből hasonló kitűnő tartalmu és irányu könyv a német erdészeti irodalomban sincs: meggyőződésből mondhatjuk, hogy a melyik vizsgára készülő ezen munkát értelmesen áttanulmányozza, az műszaki képzettség tekintetében nyílt értelmű, helyes felfogásu s általában a legkitűnőbb erdőőr lehet.

Székelly Mihály.

II. Besztercebányán.

Az erdőőri szakvizsga tartatott f. évi október 15-én volt. Elnök volt: Scholcz Rezső jószágigazgató; bizottsági tagok:

Almann András erdőmester és Seyfried Károly, erd. fogalmazó.

Vizsgajelölt volt kettő: az egyik „jól alkalmas“-nak találtatt, míg a másik a vizsgát nem állotta meg.

Írásbeli kérdések a következők voltak:

1. Egy szénbér-jegyzék szerkesztendő. A szénfa vegyes volt és pedig: 75% kemény, 25% puha. A kemény szén előállításáért fizettetett hektoliterenként 6·5 kr, a puháért 5·2 kr.

Az első szakasz termelt 880 hektoliter szenet, a második szakasz termelt 740 hektoliter szenet, a harmadik szakasz termelt 1020 hektoliter szenet; kiszámítandó, hogy minden szakasz a fenti arány szerint, hány hektoliter kemény és hány hektoliter puha szenet termelt? mily nagy a keresetük? ebből levonandó a társ-ládai illeték és pedig minden forint után 3 kr és levonandó a kapott előleg és végre kimutatandó a még tényleg kifizetendő összeg.

2. Az erdővéd az erdőn egy erdőkár nyomára jön, de tettest nem talált; kocsni nyomok \times falufelé vezetnek ugyan, de a faluban nem lehet tudni, hogy melyik házba hajtott. — Mikép kell eljárnia, hogy az erdőkárt elkövető tettes nyomára jöjjön?

Egy bizonyos területű ertésben juhok legeltek; a terület és juhok száma meg van adva. — Az erdővéd 3.000 csemetét talált tönkre téve. — Megállapítandó hogy minden juh után mennyi kárpótlás lesz fizetendő.

3. Az erdővéd bizonyos körülmények következtében szolgáltatását el nem láthatja és miután fontos teendőket kellene végeznie, kéri az erdőgondnokságot, miszerint helyettesítésről gondoskodják.

Az erdővéd szolgálatképtelenségét okozó körülmények és az általa legközelebb végzendő fontos teendők a jelölt által voltak választandók.

Weisz F.

III. Marm.-Szigeten.

A M.-Szigeten f. é. októberhó 15. és 16. napján, megtartott erdőőri szakvizsgálat alkalmával, a vizsgáló bizottság elnöke: Bikkal Nándor m. kir. erdőtanácsos vizsgáló biztosok: Mj a z o v s z k y Károly m. kir. erdő-titkár és R ó z s a y Rezső m. kir. erdész és h. erdőrendező voltak.

A jelentkezett 8 jelölt — miután valamennyi az 1877. évi 13259. sz. alatt kiadott hivatalos rendelet értelmében kivánt kellékeknek megfelelt, — akadálytalanul becsáttatott a vizsgálóhoz. A feladott írásbeli kérdések a következők voltak: 1. hányféle módja van a vizeni szállításnak és miképen eszközöltetik az? 2. hányféle módon szokták a fát széníteni és miképen eszközöltetik a szénítés? 3. luczfenyő erdőségből mit nyerhetünk fő- és mellékhasználatkép, és az erdők ebbeli használatánál mire kell főképen ügyelnünk? Feltűnő, hogy a jelöltek legnagyobb része az első két kérdésre jobban felelt meg, mint a harmadikra; holott az itteni főüzem a luczfenyő körül culminál, miről ellenben a legkevesebbet irtak.

A másnap következő szóbeli vizsgánál — 1 kivételével — a többi meglehetősen felelt.

A vizsga eredménye a következő lett: kitűnően alkalmas egyszem; — jól alkalmas 3; kielégítően alkalmas 4; a vizsgát nem állotta meg 1.

Általában azonban a jelölteken észrevehető volt, hogy az „Erdőőr“ czimű szakkönyvet gondosan tanulmányozták, miért is e szakkönyv velős rövidsége, különösen pedig könnyen felfogható irálya mellett a vizsgálóhoz készülő jelölteknek, mint igen alkalmas, sőt nélkülözhetlen kézikönyv különös figyelmébe ajánltatik.

Megjegyeztetik még, hogy mind a 8 jelölt Máramarosban kincstári szolgálatban áll: 7 magyarországi és 1 bukovinai születésű.

Rózsay Rezső.

IV. Ungvártt.

F. évi októberhó 15-én és 16-án Ungvártt megtartott erdőőrök szakvizsgájához 14 jelölt jelentkezett, kik közül 3, a fennálló szabályrendelet 2-ik pontjában megállapított 3 évi gyakorlati szolgálatot kimutatni nem tudván, visszautasított; a vizsgához bocsátottak közül: 9 az ungvári, 1 a diósgyőri kincst. uradalomban, és 1 magánszolgálatban van alkalmazva. Kitünően alkalmasnak találtatott 3, (1 az ungvári, 1 a diósgyőri uradalomból és 1 magánszolgálatból), jól alkalmasnak 2, kielégítően alkalmasnak 5, és alkalmatlannak 1 jelölt. A vizsgáló bizottság elnöke Ruttner Antal főerdőmester volt; vizsgáló tagok: Belházy J. m. kir. főerdész és Tomcsányi G. m. k. erdész.

Az írásbeli vizsga tárgyát képezte: 1) egy szabálytalan sokszög térfogatának és egy hatélú ászokfa köbtartalmának kiszámítása; 2) egy jelentés szerkesztése, erdei alomtűzről, az alkalmazott oltásmódról, a károsítás neméről és mérvéről, valamint a kár lehető ellensúlyozására vonatkozó javaslattételről; 3) mi az erdővédelem általában, melyek a leggyakoribb elemi csapások és miként védjük ezek ellen az erdőt.

A szóbeli vizsgánál következő kérdésekre lett legnagyobb súly fektetve: A vetés és ültetés által való erdősitésről; az erdők felújító kezeléséről és az üzemmódookról; a gyérítésről; a fatermelésről; a szenítésről; a mellékhasználatokról; a fának szárazon és vizen való szállításáról; az erdővédelemről, különös tekintettel a gyakrabban előforduló elemi csapások és rovarkárokra, de főleg a mezei rendőri törvény alkalmazására; tétettek kérdések a tizedestörtekkel való bánásmódról, térfogatok és köbtartalmak kiszámításáról.

T. G.

V. Kolozs vártt.

A f. évi októberhó 15-én Kolozs vártt Girsik János, kir. osztálytanácsos elnökle alatt Schemmel Samu, m. k. erdőrendező és Lönhárt Frigyes, m. kir. erdészeti fogalmazó közreműködésével megtartott erdészeti államvizsgára két vizsgálandó jelentkezett.

Az írásbeli vizsgánál következő kérdések adattak fel:

1. Az ölfavágás felügyeletével megbizott erdővéd jelentést tesz pagonygondnokságának a favágás, csusztatás és uszornyázás előhaladásáról.

2. Egy nagy erdőégés legyőzése után tegyen pagonygondnokságának jelentést, a tűz keletkezéséről, tett szorgos intézkedéséről, a községek részéről tanusított eljárásról és a kár nagyságáról?

3. Észlelt erdőkárosításoknál a kihágókkal szemben minő eljárás követendő.

Ezen kérdésekre, valamint a szóbeli kérdésekre is, a vizsgáltak jól feleltek meg, s mindkét vizsgált egyén az alsóbb erdészeti szolgálatra jól alkalmasnak nyilvánítottatott. *R. T.*

VI. Temes vártt.

Az 1878. évi októberhó 15-én Temes vártt, Scheint Adolf, m. k. jószágigazgató, mint elnök; Kremser János, m. k. erdőmester és Ujsághy Zsigmond, m. k. kataszteri felügyelő, mint bizottsági tagok előtt megtartott erdőőri szakvizsga eredménye.

Az erdőőri vizsga letételére való engedélyért folyamodtak összesen 25, ezek közt a vizsgához bocsátattak 13, a többi pedig vissza lett utasítva, leginkább azon oknál fogva, mert nem bírtak az ez iránt fennálló szabályok értelmében megkívántató 3 évi gyakorlattal.

A vizsgálóhoz megjelent 11, és pedig 7 kincstári és 4 magánszolgalatban álló jelölt közt 1 a vizsga folyama alatt visszalépett, míg a többi oly elégtelen sikerrel vizsgázott, hogy a vizsgáló bizottság részéről a vizsgált 10 jelölt közt csak öt találtatott kielégítően képesítettnek. *)

A feltett írásbeli kérdések következők voltak :

I. kérdés : Ha védkerület gondozásával és őrzésével megbíznák, a kerület átvételénél mit kell tennie, mire kell ügyelnie, és mit kell ismernie, hogy feladatának teljesen megfelelhessen, és a kerületében történekről számot adhasson?

II. kérdés : *a)* Egyenközü négyszöget képező erdőtisztásnak térfogata kiszámítandó, ha annak hosszú oldala $84\frac{1}{2}$ öl, szélessége pedig 28 öl? *b)* háromszöget képező erdőtisztásnak térfogata kiszámítandó, melynek alapoldala 60 öl, magassága pedig 32 öl?

III. kérdés : *a)* Mi célja és haszna az erdei nyílásoknak (Schneussen)? *b)* mi célja és haszna a vigályításnak, mikor és hogyan vitetik keresztül?

Általában tapasztaltatott, hogy a vizsgára megjelentek leginkább a gyakorlati téren nélkülözték a megkívánt jártasságot, mely körülmény főleg abban találja indoklását, hogy legtöbbje a végvidéki és magánerdőkben csak az erdővédelemnél alkalmaztatott, s így az erdőtenyésztés, fakihasználás és szállítás körül nem bírtak gyakorlati ismeretekkel.

Temesvártt, 1878. évi októberhó 30-án.

Hyross József, m. kir. erdőgyakornok.

VII. Kaposvár.

Az 1878-ik évi kaposvári erdőőri szakvizsgára kinevezett két vizsgáló biztos meg nem jelenése miatt a vizsgáló

*) Az erdőőri szakvizsgáról kiadandó bizonyítványban a vizsgálati osztályzat nem „képesített“ jelöléssel, hanem „alkalmas“-nak nyilváníttással történik; a képesítés csak az államvizsgálatnál jöhet szabályszerűleg használathá.

bizottságba Somogy vármegye részéről már a vizsgálat napja reggelén Jambrich Alajos, m. kir. közalapítv. jeníi erdész és Pallisch Károly, herczeg Eszterházy uradalmi erdőfelügyelő hivattak meg, a kikkel az elnök az erdőőri szakvizsgára vonatkozó felsőbb helyi szabályrendeletet egész terjedelmében előbb közölvén, a vizsgára jelentkezett és bocsátott tizenegy vizsgajelöltet szabályszerű módon vizsgálat alá vette. A szabályszerű módon megtartott írásbeli vizsgához az elnök által a következő három kérdés adatott fel.

I. Az önnek kezelésére bizott tűzifa termelésre czélzott vágásában 40 fűrészpár volt munkába állítva, azok a vágatási időnek első felében feldolgoztak 1210 ürköbméter hasáb és 460 ürköbméter dorongfát, azután vágtak 1090 ürköbméter hasáb s 340 ürméter dorongfát, miután pedig a hasábfa elkészítéseért ürköbméterenként 30 krajczár, a dorongfának vágatásáért ellenben 20 krajczár vágatási bér lón kialakudva, mennyit kerestek azon favágók összesen és mennyit minden fűrészpár?

II. Az értékeknél három rendbeli csoport munkás alkalmaztatott; az első csoportban az erősebb munkát 50 napszamos, 60 krajczáros napibér mellett; a második csoportban 40 munkás, 50 kros napibér mellett; a harmadik csoportban 30 napszamos 30.₅ kros munkadíjért végezte, mi jár ki minden egyes csoportnak, és azon összes érték mennyibe került?

III. Az uszapatakban keletkezett zátonynak hossza 6 folyóméter, szélessége 4.₅ folyóméter, magassága 0.₆ folyóméter volt, a zátonyt három vállalkozó hordta szét, köbméterenként kialakudott 80 krért, mennyi keresetet kell nekik összesen kifizetni?

Az írásbeli kérdések megoldása után a tizenegy vizsgajelölttel, szigoru tekintettel a szabályrendeletre, sorshuzás után a szóbeli vizsgálat egyenként elővételvén, hozzájuk egyenként $\frac{3}{4}$ órán át a Bedő Albert „Erdőőr vagy az erdészlet alap-

vonalai“ című műhöz ragaszkodva, a legtöbb fejezetből kérdések intézettek, s miután a tizenegy jelölt közül kilencz egyén a közalapítványi szolgálatból való volt, a vizsgálat elnöke saját tanítványait kellő kitartással a lehető legszigorúbban kérdezte ki, s illetőleg megvizsgálni szorgozta. A vizsgálat eredménye következő volt: két közalapítványi szolgálatban álló egyén és egy magánszolgálatból jött vizsgajelölt kitűnően alkalmas, öt egyén a közalapítványi erdőőri és egy magán, de a közalapítványnál is négy éven át alkalmazásban volt és az alulirtnak előadását az erdőőri szakkönyvből hallgatott mozgósított altiszt jól alkalmas, s végre egy alapítványi uradalmi és egy magánszolgálatból való vizsgajelölt kielégítően alkalmas osztályzatu bizonyítványt nyert.

El nem mulaszthatom ez alkalommal tájékozóul közölni, hogy ugy az 1877. évi, valamint a folyó évben megtartott kaposvári erdőőri szakvizsgánál eklatansul kiderült, miként a vizsgálás és a vizsgáletétel vezérfonalául előirt „Erdőőr“ mű annyira megfelel a kívánt igényeknek, hogy ha erdőőreinknek annak alapján és a szükségszerű gyakorlat mellett egy kis oktatás az illető intéző vagy kezelő erdőtiszttség részéről csak kis buzgalommal is nyújtatik, erdőőreink nem csak az előirt vizsgát letenni, hanem azontul mindenesetre jobb és minden tekintetben üdvösebb szolgálattételre lesznek képesek.

A teljes tisztelettel alulirt nem utánzásból, de saját belátásából az 1878-ik évi februárius-hó végétől, folyó évi októberhó 1-ig az erdőhivatalban, a pécsváradi kerület csaknem legnagyobb, de minden tekintetben legterhesebb erdőgondnokságából, melyet közvetlenül kezelvén, egyénei legtöbb részét minden vasárnap és ünnepnapnak (három alkalmat kivéve) délelőtti és a nyári hónapoknak több héten át hétköznap is az esteli órákban az előirt könyv alapján pontosan és a lehető legterjedelmesebben oktatta, de oly módon, hogy a könyv

első fejezete, s illetőleg kérdésétől kezdve végig, az első alkalommal előadottakból a második alkalommal egyéneit kitarással kileckézte. Erdőöreink oktatása alatt a kellő beosztás folytán azok szolgálatában hátrány elő nem fordult, az alapítványnak pedig költségei fel nem merültek.

Végül el nem mulaszthatom tiszteletteljesen azt kérni, hogy a Kaposvárott jövőre tartandó erdőőri szakvizsgákra kiküldendő bizottsági vizsgáló tagokat, úgy mint a vizsgálat idejét is jó eleve megállapítani, illetőleg kinevezni, sőt akként állandósítani kieszközölni méltóztassék, hogy a vizsgáló biztosok mindegyike nem csak a magyar nyelvnek szó- és írásban tökéletesen birtokában, de azon helyzetben is legyen, hogy nem sajnálta légyen az „Erdőört“ eleitől végig akként áttanulmányozni, hogy a vezérfonal minden egyes pontnál folyvást szeme előtt lebegvén, az előirt vezérfonalon haladt vizsgajelölteket indokolatlanul feleleteikben ne zavarja; mert a magyar erdővédnek mindenesetre a magyar éghajlat, a magyarországi fanemek és a magyarhoni szabályok s illetőleg törvényekről kell tudni és felelni.

Kelt Pécsváradon, 1878. évi novemberhó 4-én.

Ujházy Dénes,

ker. erdőmester, mint a kaposvári 1878. évi erdőőri
szakvizsgák elnöke.

A fennebbi ismertetett vizsga eredmények összevontan következő számokat mutatják:

	kitünően alkalmas.	jól alkal.	kielég. alkal.	nem alkal.
Budapesten	—	5	2	—
Beszterczebányán	—	—	1	1
M.-Szigeten	—	3	4	1
Ungvárt	3	2	5	1
Kolozsvárt	—	2	—	—
Temesvárt	—	—	5	5
Kaposvárt	3	6	2	—
Összesen	6	18	19	8